

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В.А. Бардаков

**Програма і робоча програма
навчальної дисципліни
«МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ПЕРСОНАЛУ»**

(для студентів 5 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня Магістр, напрямів підготовки 0926 «Водні ресурси», 0921 Будівництво, спеціальності 8.092601 – «Водопостачання та водовідведення, 8.092108 (6) – "Теплогазопостачання і вентиляція")

Харків, ХНАМГ – 2009

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент організацій та персоналу» для студентів 5 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня Магістр, напрямів підготовки 0926 – «Водні ресурси», 0921 – Будівництво, спеціальності 8.092601 – «Водопостачання та водовідведення, 8.092108 (6) – "Теплогазопостачання і вентиляція)". / Укл. Бардаков В.А. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 24 с.

Укладач В.А.Бардаков

Рецензент Е.М.Кайлюк

Подано систематизований методичний матеріал з наступних складових: мета, предмет та місце навчальної дисципліни «Менеджмент організацій та персоналу» у структурно-логічній схемі підготовки фахівця за ОПП, зміст та інформаційний обсяг дисципліни за змістовними модулями, освітньо-кваліфікаційні вимоги, рекомендована основна навчальна література, загальний обсяг навчальної роботи студента та розподіл обсягу навчальної роботи за темами та формами занять, модулями і змістовними модулями, зміст лекційного матеріалу і практичних занять; методичні матеріали та вимоги до виконання розрахунково-графічної роботи, самостійної навчальної роботи студента, програма екзамену, засоби контролю та структура залікового кредиту, інформаційно-методичне забезпечення навчальної дисципліни.

Схвалено кафедрою менеджменту і маркетингу
в міському господарстві
Протокол № 1 від 29 серпня 2008 р.

Зміст

	стор.
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	4
Загальні положення.....	4
1.1 Мета, предмет та місце дисципліни.....	5
1.2 Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	6
1.3 Освітньо – кваліфікаційні вимоги.....	7
1.4 Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5 Анотації навчальної дисципліни.....	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	9
2.1 Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	9
2.2 Зміст навчальної дисципліни.....	10
2.2.1 Розподіл часу за модулями і змістовними модулями.....	10
2.2.2 План лекційного курсу.....	11
2.2.3 План практичних (семінарських) занять.....	13
2.2.4 Індивідуальні завдання	13
2.3 Самостійна навчальна робота студентів.....	15
2.4 Загальний розподіл обсягу навчальної роботи студента за модулями, змістовними модулями, видами роботи та формами навчання.....	16
2.5 Засоби контролю та структура залікового кредиту.....	17
2.6 Інформаційно – методичне забезпечення дисципліни.....	24

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ та ПЕРСОНАЛУ»

Загальні положення

Освітньо – кваліфікаційний рівень підготовки: Магістр

Напрями підготовки: 0926 – Водні ресурси, 0921 – Будівництво

Спеціальності: 8.092601 – Водопостачання та водовідведення,
8.092108 (6) – Теплогазопостачання і вентиляція

Статус дисципліни: **О** – за вибором ВНЗ (обов'язкова)

Загальна кількість кредитів/годин: кредитів ECTS – 2,5 / годин – 90
Форма підсумкового контролю: залік / екзамен

Програма розроблена на основі:

СВО ХНАМГ . «Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра спеціальності 8.092601 – «Водопостачання та водовідведення», напряму підготовки 0926 – «Водні ресурси», затверджено 30.10. 2007р.

СВО ХНАМГ. «Освітньо-професійна програма магістра спеціальності 8.092601- Водопостачання та водовідведення, напряму підготовки 0926 - „Водні ресурси”, затверджено 30.10.2007р.

СВО ХНАМГ. «Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра спеціальності 8.092108 (6) – «Теплогазопостачання і вентиляція», напряму підготовки 0921 – «Будівництво», затверджено 30.10.2007р.

СВО ХНАМГ. «Освітньо-професійна програма магістра спеціальності 8.092108 (6) – «Теплогазопостачання і вентиляція», напряму підготовки 0921 – «Будівництво», затверджено 30.10.2007р.

СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки магістра за спеціальністю:
8.092601 – Водопостачання та водовідведення, 2006р.
8.092108 (6) – Теплогазопостачання і вентиляція, 2006р.

Програму затверджено:

Кафедрою менеджменту і маркетингу в міському господарстві Протокол № 1 від 29 серпня 2008 р.

Вченою радою факультету Менеджменту Протокол № 1 від 29 серпня 2008 р.

Програму погоджено із випусковими кафедрами:

Водопостачання, водовідведення та очистки вод 30.08.2008р.;

Експлуатації газових і теплових систем 30.08.2008р.

1.1 МЕТА, ПРЕДМЕТ ТА МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ

1.1.1 Мета та завдання вивчення дисципліни:

формування системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь з управління функціональними підсистемами та елементами внутрішнього середовища організації на всіх стадіях її життєвого циклу.

(від розробника)

1.1.2 Предмет вивчення дисципліни:

інтегрована сукупність управлінських відносин у підсистемах організацій, її стосунки із зовнішнім середовищем.

(від розробника)

1.1.3 Місце дисципліни у структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Таблиця 1.1

Перелік дисциплін

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
1.Водопостачання та водовідведення	Написання магістерської роботи
Основи економічних теорій Економіка виробництва Правознавство та конституційне право Соціологія Методологія професійної діяльності	
2.Теплогазопостачання і вентиляція	
Економічна теорія Економіка будівництва Основи менеджменту і маркетингу Соціологія Методологія професійної діяльності	

Місце у структурно-логічній схемі: після вивчення навчальних дисциплін:

Економічна теорія, Економіка виробництва, Економіка будівництва, Правознавство та конституційне право, Соціологія, Основи менеджменту і маркетингу, Методологія професійної діяльності.

1.2 ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ (ЗМІСТ) ДИСЦИПЛІНИ

Всього навчальна дисципліна: **кредитів ECTS – 2,5 / годин – 90**

МОДУЛЬ 1. МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ

кредитів ECTS – 1,5 / годин – 54

Змістовний модуль 1.1 Системна модель управління організацією

кредитів ECTS – 0,75 / годин – 27

1. Системний підхід до управління організацією
2. Підприємство – відкрита соціально-економічна система
3. Проектування організації
4. Галузеві особливості менеджменту

Змістовний модуль 1.2 Управління підсистемами організації

кредитів ECTS – 0,75 / годин – 27

1. Управління фінансово-економічною підсистемою
2. Аналіз фінансового стану та потоку платежів
3. Управління маркетинговою діяльністю.
4. Маркетинговий аналіз підприємства

МОДУЛЬ 2. МЕНЕДЖМЕНТ ПЕРСОНАЛУ

кредитів ECTS – 1,0 / годин – 36

Змістовний модуль 2.1 Соціально-психологічна підсистема організації

кредитів ECTS – 0,5 / годин – 18

1. Трудові ресурси підприємства
2. Кадровий менеджмент
3. Мотивація персоналу
4. Ділова етика та етикет

Змістовний модуль 2.2 Ефективність управління

кредитів ECTS – 0,5 / годин – 18

1. Основи корпоративного менеджменту
2. Ефективність виробництва
3. Показники економічної ефективності
4. SWOT – аналіз підприємства

Розрахунково - графічне завдання - 12 годин

1.3 ОСВІТНЬО – КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ

Таблиця 1.2

Освітньо-кваліфікаційні вимоги

<i>Вміння та знання</i>	<i>Сфери діяльності</i>	<i>Функції діяльності</i>
<p>ПФ.Д.01.ЗР.0.01.01</p> <p>Системне мислення та комплекс спеціальних знань і вмінь з менеджменту організацій та персоналу</p> <p>Діяльність за складним алгоритмом, що містить процедуру конструювання рішень.</p>	<p>Е 41.00.0 – Збирання, очищення і розподіл води;</p> <p>Е 40.30.0 – Виробництво і розподіл холодної води для охолодження;</p> <p>Ф 45.21.3 – Будівництво магістральних трубопроводів, ліній зв'язку і енергозабезпечення;</p> <p>Ф 45.33.2 – Водопровідно-каналізаційні роботи;</p> <p>К 74.20.1 – Діяльність в сфері архітектури; інженерна і технічна діяльність будівництва;</p> <p>К 74.30.0 – Технічний контроль і аналіз;</p> <p>К 74.15.0 – Керівництво підприємствами;</p> <p>- К 73.10.0 – Дослідження і розробки в галузі технічних і природничих наук;</p> <p>М 80.42.0. – Навчання дорослих та інші види освіти.</p>	<p>Управління функціональними підсистемами та елементами внутрішнього середовища організації на всіх стадіях її життєвого циклу;</p> <p>Проектування, будівництво, реконструкція, експлуатація, ремонт систем ВВ;</p> <p>Контроль за екологічним станом та раціональним використанням водних ресурсів;</p> <p>Проведення науково-дослідних робіт.</p> <p>Виконання педагогічної функції.</p>

1.4 РЕКОМЕНДОВАНА ОСНОВНА НАВЧАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Косовська Г.В., Копитова І.В. Основи менеджменту. Практикум: Навчальний посібник. — К.: Кондор, 2005.— 581с.
2. Менеджмент персоналу: Навч. Посіб. Вид. 2-ге, без змін / В.М.Данилюк, В.М.Петюх, С.О.Цимбалюк та ін.; За заг.ред. В.М.Данилюка, В.М.Пентюха.—К.: КНЕУ, 2006.—398 с.
3. Рудінська О.В., Яромиїч С.А., Молоткова І.О. Менеджмент. Теорія менеджменту. Організаційна поведінка. Корпоративний менеджмент.: Навч. посібник. — К.: „Ніка-центр”, 2002.— 336с.

1.5 АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ПЕРСОНАЛУ

Мета вивчення дисципліни – формування системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь з управління функціональними підсистемами та елементами внутрішнього середовища організацій на всіх стадіях їх життєвого циклу. *Предметом дисципліни* є інтегрована сукупність управлінських відносин у підсистемах організацій, її стосунки із зовнішнім середовищем. Системна модель управління. Порядок заснування, елементи проектування організації. Управління соціально-психологічною, фінансово-економічною підсистемами, оборотом, запасами, основними фондами, поточними витратами, доходами та прибутком. Маркетингова діяльність. Корпоративний менеджмент. Антимонопольне управління в організації. Ризик-менеджмент. Управління організацією у кризовому стані. Діагностика управління..

МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНИЗАЦИЙ И ПЕРСОНАЛА

Цель изучения дисциплины – формирование системного мышления и комплекса специальных знаний и умений управления функциональными подсистемами и элементами внутренней среды организаций на всех стадиях их жизненного цикла. *Предметом дисциплины* является интегрированная совокупность управленческих отношений в подсистемах организаций, ее отношения с внешней средой. Системная модель управления. Порядок создания, элементы проектирования организации. Управление социально-психологической, финансово-экономической подсистемами, оборотом, запасами, основными фондами, текущими расходами, доходами и прибылью. Маркетинговая деятельность. Корпоративный менеджмент. Антимонопольное управление в организации. Риск-менеджмент. Управление организацией в кризисном состоянии. Диагностика управления.

MANAGEMENT of the ORGANIZATIONS and PERSONNEL'S

The Purpose of studying of discipline - formation of system thinking and a complex of special knowledge and skills of management of functional subsystems and elements of the internal environment of the organizations at all stages of their life cycle. A subject of discipline is the integrated set of administrative attitudes in subsystems of the organizations, its attitudes with an environment. System model of management. The order of creation, elements of designing of the organization. Management of socially-psychological, financial and economic subsystems, a turn, stocks, a fixed capital, the operational expenditure, incomes and profit. Marketing activity. Corporate management. Antimonopoly management in the organization. Risk-management. Management of the organization in a crisis condition. Diagnostics of management.

2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МЕНЕДЖМЕНТ ОРГАНІЗАЦІЙ та ПЕРСОНАЛУ»

2.1 РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Таблиця 2.1

Розподіл обсягу навчальної роботи студента

Призначення: підготовка спеціаліста, магістра	Напрямок, спеціальність, освітньо - кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, ECTS – 2,5 Модулів – 2 Змістових модулів 4, РГЗ Загальна кількість годин – 90	Напрямок підготовки: 0926 – Водні ресурси, 0921 – Будівництво Спеціальність: 8.092601– Водопостачання та водовідведення, 8.092108 (6) – Теплогазопостачання і вентиляція Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	* Статус дисципліни - О Рік підготовки: – 5-й Семестр: 9, 10 -й Лекції – 18 Практичні – 14 Самостійна робота – 58 в т.ч. РГЗ – 12 Вид підсумкового контролю: 9 семестр – залік 10 семестр – екзамен

* За освітньо-професійною програмою (ОПП):

О – за вибором ВНЗ (обов'язкова)

Таблиця 2.2

Структура навчальної дисципліни

Спеціальність, спеціалізація, (шифр, аббревіатура)	Всього кредит/ /годин	Семестр(и)	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні	Лабораторні		Контр. роб	КП	РГЗ		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
8.092601 МВВ, МОВ 8.092108 МБ (ТГВ)	2,5 / 90	9/10	32	18	/14	-	58	-	-	/12	10	9

2.2 ЗМІСТ ТА ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.2.1 РОЗПОДІЛ ЧАСУ ЗА МОДУЛЯМИ І ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Всього навчальна дисципліна: **кредитів ECTS – 2,5 / годин – 90**

Модуль 1. Менеджмент організацій

кредитів ECTS – 1,5 / годин – 54

Змістовний модуль 1.1 Системна модель управління організацією

кредитів ECTS – 0,75 / годин – 27

1. Системний підхід до управління організацією
2. Підприємство – відкрита соціально-економічна система
3. Проектування організації
4. Галузеві особливості менеджменту

Змістовний модуль 1.2 Управління підсистемами організації

кредитів ECTS – 0,75 / годин – 27

1. Управління фінансово-економічною підсистемою
2. Аналіз фінансового стану та потоку платежів
3. Управління маркетинговою діяльністю.
4. Маркетинговий аналіз підприємства

Модуль 2. Менеджмент персоналу

кредитів ECTS – 1,0 / годин – 36

Змістовний модуль 2.1 Соціально-психологічна підсистема організації

кредитів ECTS – 0,5 / годин – 18

1. Трудові ресурси підприємства
2. Кадровий менеджмент
3. Мотивація персоналу
4. Ділова етика та етикет

Змістовний модуль 2.2 Ефективність управління

кредитів ECTS – 0,5 / годин – 18

1. Основи корпоративного менеджменту
2. Ефективність виробництва
3. Показники економічної ефективності
4. SWOT – аналіз підприємства

Розрахунково – графічне завдання - 12 годин

Таблиця 2.3

Розподіл часу за модулями і змістовними модулями

Модулі (семестри) та змістовні модулі		Всього кредит/ /годин	Форми навчальної роботи, годин			
			Лекц.	Прк.	Лаб.	СРС
Модуль 1. Всього	9	1,5 / 54	9	8		37
ЗМ 1.1	9	0,75/ 27	5	2	-	20
ЗМ 1.2	9	0,75/ 27	4	6	-	17
Модуль 2. Всього	10	1,0 / 36	9	6	-	21
ЗМ 2.1	10	0,5 / 18	4	2	-	12
ЗМ 2.1	10	0,5 / 18	5	4	-	9
в т.ч. РГЗ	10	/12	—	—	—	12
Всього за дисципліною	9,10	2,5 / 90	18	14	-	58

2.2.2 ПЛАН ЛЕКЦІЙНОГО КУРСУ**Тема 1. Зміст, предмет і задачі курсу**

Організаційно-методичні особливості освоєння курсу. Література. Методичне забезпечення. Лекції, практика. РГЗ. Дистанційне навчання. Система модульно-рейтингового контролю знань. Програма тестових завдань.

Тема 2. Системна модель управління організацією

Економічна теорія виробництва. Економічна теорія фірми. Системний підхід до управління організацією. Організація, як відкрита соціально-економічна система. Суб'єкт і об'єкт управління, взаємозв'язок і взаємозалежність його внутрішніх елементів і факторів зовнішнього середовища підприємства.

Тема 3. Проектування організації

Законодавча база створення організації. Місія, цілі, стратегія організації. Фактори проектування організації. Елементи проектування організації. Основні підсистеми: технічна, технологічна, організаційна, економічна та соціально-психологічна. Розподіл праці і спеціалізація, департаментизація і кооперація, зв'язки і координація, масштаб управління і контролю, ієрархія, розподіл прав і відповідальності, централізація і децентралізація, диференціація і інтеграція.

Тема 4. Галузеві особливості менеджменту організацій

Муніципальний менеджмент. Організаційно-правові форми підприємств на ринку України. Галузеві особливості операційного менеджменту (основна діяльність). Галузеві особливості функціонального управління підприємствами та організаціями. Масштаб підприємства та фактори, що його зумовлюють. Ефект масштабу діяльності.

Тема 5. Управління фінансово-економічною підсистемою

Управління фінансово-економічною підсистемою: витратами, оборотними активами, запасами, основними фондами, поточними витратами, доходами, прибутком, грошовими потоками, власними та позиковими фінансовими ресурсами. Тарифи. Фінансовий план. Прибуток. Формування балансу доходів і витрат (бюджет). Аналіз фінансового стану. Оцінка фінансових результатів. Аналіз потоку платежів.

Тема 6. Управління маркетинговою діяльністю

Менеджмент маркетингової діяльності. Функції маркетингової служби. Аналіз маркетингових можливостей. Підприємство, як об'єкт маркетингового аналізу. Формування маркетингової стратегії фірми. Просування товару та мотивація поведінки споживачів. Сутність та фактори конкурентоспроможності. Ступінь впливовості конкурентних сил. Моніторинг конкурентів. Конкурентний стан. Логістика. Маркетинг послуг. PR.

Тема 7. Менеджмент персоналу

Соціально-психологічна підсистема організації. Трудові ресурси, робоча сила, персонал, кадри організації. Учасники діяльності організації, збалансування їх інтересів. Соціально-психологічний клімат. Психологічні типи людей.

Кадрова політика. Набір кадрів. Кадровий менеджмент. Оцінювання та атестація персоналу. Психологічний аналіз особи працівника. Лідерство, імідж. кар'єра. Аналіз трудових ресурсів. Система контролю і оцінювання виконання функцій та розпоряджень, службових обов'язків. Моделі мотивації персоналу. Дисциплінарний вплив. Заходи профілактики та усунення помилок. Правила критики підлеглих. Управління конфліктами і стресами.

Організаційна культура. Соціальна відповідальність і етика управління. Психологія і етика ділового спілкування. Діловий етикет. Посадові права і обов'язки, відповідальність, компетентність і повноваження.

Тема 8. Основи корпоративного менеджменту

Корпоративний менеджмент. Суб'єкти корпоративних відносин та їх взаємодія. Управління акціонерним товариством. Інтеграція організацій. Злиття компаній. Фінансово-промислові групи. Мереживі створення. Захист корпоративних інтересів. Корпоративна культура бізнесу. Імідж фірми. PR у менеджменті організації.

Тема 9. Ефективність управління організацією

Ефективність виробництва. Показники економічної ефективності. SWOT аналіз підприємства. Оцінка ефективності управління.

2.2.3 ПЛАН ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

Тема 2. Системна модель управління організацією

- Задача 1. Ефективність використання оборотних коштів.
- Задача 2. Аналіз базового тарифу.
- Задача 3. Вплив фактору середнього тарифу на доходи.
- Задача 4. Критичне значення обсягу продаж.

Тема 5. Управління фінансово-економічною підсистемою

- Задача 5. Вибір методу прискореної амортизації фондів.
- Задача 6. Аналіз технічного стану основних фондів.
- Задача 7. Аналіз умовно-постійних витрат у собівартості.
- Задача 8. Модель Уілсона управління запасами матеріалів.

Тема 6. Управління маркетинговою діяльністю

- Задача 9. Оцінка рівня конкурентноздатності продукції.
- Задача 10. Оцінка рівня конкурентноздатності фірми.
- Задача 11. Обґрунтування лізингової угоди.
- Задача 12. Вибір виду бізнесу

Тема 7. Управління соціально-психологічною системою

- Задача 13. Психогеометрія для менеджера.
- Задача 14. Тестування особистості.

Тема 8. Основи корпоративного менеджменту

- Задача 15. Ефективність внеску в акціонерне товариство
- Задача 16. Оцінка гудвілу.

Тема 9. Ефективність управління організацією

- Задача 17. Ефективність використання трудових ресурсів.
- Задача 18. Реальна ставка відсотка з урахуванням інфляції.
- Задача 19. Реальна майбутня вартість грошових коштів.
- Задача 20. Ануїтет.

2.2.4 ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Програмою дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання:

- вивчення лекційного матеріалу за двома модулями та виконання 20 тест-завдань кожного із чотирьох змістовних модулів (всього 80 тест-завдань);
- розв'язання та захист практичних задач (5 задач);
- виконання та захист розрахунково-графічного завдання.

Тести змістовних модулів студент отримує на початку семестру.

Програма практичних задач для захисту (див. Практикум МО).

- Задача 1. Ефективність використання оборотних коштів (стор.13).
- Задача 2. Оцінка технічного рівня. (стор.17).
- Задача 3. Обґрунтування лізингової угоди (стор.27).
- Задача 4. Ефективність внеску в акціонерне товариство (стор.43).
- Задача 5. Оцінка гудвілу (стор.45).

Варіанти тем контрольного РГЗ

1. Системна модель управління організацією
2. Внутрішнє і зовнішнє середовище підприємства
3. Стратегічний менеджмент організації
4. Управління соціально-психологічною підсистемою
5. Культура бізнесу
6. Моделі мотивація праці персоналу
7. Особливості мотивації трудової активності менеджерів
8. Паблік Рілешнз (PR) в менеджменті
9. Іміджелогія
10. Особливості управління фінансово-економічною підсистемою
11. Інвестиційний менеджмент
12. Інноваційний менеджмент
13. Бізнес-планування
14. Реалізація комерційної функції підприємства
15. Управління маркетинговою діяльністю
16. Управління організацією у кризовому стані
17. Санація і банкрутство підприємства
18. Реорганізація та адаптація підприємства
19. Підприємницький менеджмент
20. Основи корпоративного менеджменту

Структура РГЗ

- титульна сторінка;
- анотація;
- зміст;
- вступ (2-3% загального обсягу роботи);
- огляд літератури за проблемою (20%);
- оцінка нормативно-довідкової бази за проблемою (30%);
- аналіз стану проблеми та шляхи її розв'язання (40%);
- висновки (5%);
- список літератури;
- додатки (за необхідності).

Вимоги до складових елементів пояснювальної записки

Анотація. Подається короткий зміст виконаної роботи.

Зміст. Вказуються найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовки).

Вступ. Містить обґрунтування актуальності теми, розкриває цілі та завдання, характеристику основних розділів роботи та отриманих результатів.

Огляд наукової та навчально-методичної літератури за проблемою обґрунтовує теоретичну базу обраної проблеми, дає огляд літературних джерел, нових розробок, іншої інформації, пов'язаної з темою. Результати цього і наступного розділів повинні мати наскрізний характер.

Оцінка законодавчої та нормативно-довідкової бази за проблемою

включає оцінку діючих законів, постанов, указів, інструкцій, методичних вказівок, положень та інших офіційно-розпорядчих документів, нормативної та довідкової бази за досліджуваною проблемою.

Аналіз стану проблеми та шляхи її розв'язання

Аналіз стану проблеми виконується відповідно варіанта теми роботи, як правило, на базі реального об'єкта, який *обирається студентом самостійно*.

В аналітичному розділі розглядається: організація як відкрита соціально-економічна система. Статут, місія, організаційно-управлінська структура, менеджмент персоналу, інформаційний менеджмент, комунікації, контроль. Суб'єкт і об'єкт управління, взаємозв'язок і взаємозалежність внутрішніх елементів і факторів зовнішнього середовища організації. Основні підсистеми: технічна, технологічна, організаційна, фінансова та соціально-психологічна.

Аналізуються техніко-економічні показники, виробнича програма й ефективність використання потужностей, персонал і мотивація праці, витрати і собівартість, тарифи і доходи, фінансові результати діяльності організації.

Досліджуються галузеві особливості менеджменту організації та персоналу, управління соціально-психологічною підсистемою.

Розробляються *пропозиції та рекомендації* за темою роботи, які повинні базуватись на техніко-економічному обґрунтуванні, розрахунках економічної ефективності, прогнозі очікуваних результатів їхнього впровадження тощо.

Форма подання аналітичного матеріалу: словесна, графічна, таблична, у вигляді моделей, блок-схем тощо.

Висновки. Подається *перелік* пропозицій і рекомендацій щодо можливої їх практичної реалізації та прогноз передбачуваних результатів.

Список літератури. Наводяться усі використані офіційно-розпорядчі документи та літературні джерела.

Додатки. Включають допоміжний матеріал, який потрібний для повнішого сприйняття виконаної роботи (таблиці допоміжних цифрових даних, інструкції, описання алгоритмів, ілюстрації, схеми тощо).

Вимоги до проектування

Обсяг роботи в комп'ютерному наборі 15 - 20 стор., розмір шрифту 14, Times New Roman, інтервал 1,5, формат Ф-4 .

2.3 САМОСТІЙНА НАВЧАЛЬНА РОБОТА

Основні види самостійної роботи студента:

1. Вивчення лекційного матеріалу та підготовка до тестового контролю.
2. Виконання розрахунково-графічного завдання.
3. Ознайомлення з додатковою літературою за самостійним вибором.

Таблиця 2.4

Розподіл часу самостійної навчальної роботи студента

№ п/п	Найменування теми занять	годин	Форма
1. Вивчення лекційного матеріалу та підготовка до тестового контролю			
Модуль 1. Менеджмент організацій			
ЗМ– 1.1	Системна модель управління організацією	20	конспект
ЗМ –1.2	Фінансово-економічна підсистема	17	конспект
Модуль 2. Менеджмент персоналу			
ЗМ – 2.1	Менеджмент персоналу	12	конспект
ЗМ – 2.2	Основи корпоративного менеджменту	9	конспект
Разом		58	
в т.ч. Розрахунково - графічне завдання			
	вступ	1	рукопис
	огляд літератури	2	рукопис
	оцінка, аналіз довідкової бази	2	рукопис
	проектна частина	6	рукопис
	висновки	1	рукопис
Разом		12	

2.4 ЗАГАЛЬНИЙ РОЗПОДІЛ ОБСЯГУ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА ЗА МОДУЛЯМИ, ЗМІСТОВНИМИ МОДУЛЯМИ

Таблиця 2.5

Розподіл загального обсягу навчальної роботи студента

№ теми	Найменування теми занять	Обсяг у годинах			
		Лекції	Прак.	Сам.	Разом
1.ЗМ-1.1	Зміст, предмет і задачі курсу	1	-	1	2
2.ЗМ - 1.1	Системна модель управління організацією	2	-	6	8
3.ЗМ –1.1	Проектування організації	2	-	6	8
4.ЗМ –1.1	Галузеві особливості менеджменту	1	-	6	7
Поточний контроль				1	1
5.ЗМ –1.2	Управління економічною підсистемою	2	2	8	12
6.ЗМ –1.2	Управління маркетинговою діяльністю	2	2	8	12
Поточний контроль				1	1
7.ЗМ – 2.1	Менеджмент персоналу	4	4	11	19
Поточний контроль				1	1
8.ЗМ – 2.2	Основи корпоративного менеджменту	2	2	2	6
9.ЗМ – 2.2	Ефективність управління	2	4	6	12
Поточний контроль				1	1
в т.ч. РГЗ		-	-	12	12
Разом		18	14	58	90

2.5 ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ ТА СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни в наступних формах:

9 –й семестр

1. Проведення поточного тестового контролю.
2. Проведення модульного проміжного тестового контролю (залік).

10 –й семестр

1. Оцінювання роботи студента в процесі практичних занять.
2. Оцінювання виконання та захисту РГЗ.
3. Поточний тестовий контроль.
4. Проведення підсумкового тестового контролю – екзамен.

Таблиця 2.6

Контроль навчальної роботи студента

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)	Розподіл балів, %
Поточний контроль за змістовними модулями (залік)	
МОДУЛЬ 1. Менеджмент організацій	
ЗМ 1.1 Тестування (20 ТЗ)	50 / 50
ЗМ 1.2 Тестування (20 ТЗ)	50 / 50
Разом за модулем 1	100 / 100
МОДУЛЬ 2. Менеджмент персоналу	
ЗМ 2.1 Тестування (20 ТЗ)	50 / 17
ЗМ 2.2 Тестування (20 ТЗ)	50 / 17
Розрахунково-графічне завдання	40 / 13
Задачі практичних занять	40 / 13
Разом за модулем 2	180 / 60
Підсумковий контроль - екзамен	100 / 40
Всього	280 / 100 %

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять з метою перевірки рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

9 семестр. Студент отримує **допуск до заліку** за умови проходження поточного тестового контролю за змістовними модулями.

Залік проводять за одним з нижченаведених варіантів:

1 варіант – Залікова атестація за підсумками поточного контролю. Студенти, які набрали за двома змістовними модулями більше половини можливих балів (51 бал із 100 можливих), отримують залікову атестацію без обов'язкової присутності студента. Оцінка «задовільно» D,E 51-71 бал.

2 варіант – Залік за результатами проміжного тестового контролю.

Студентам, які бажають отримати більш високу оцінку заліку за шкалою ECTS, надається можливість проходження повторного додаткового контролю з

окремих змістовних модулів або підсумкового контролю до початку екзаменаційної сесії. 71-91 бал – «добре» В,С; 91-100 бал – «відмінно» А.

В 10- му семестрі.

1. Контроль та оцінювання виконання практичних задач за критеріями:

- 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології розв'язання проблем, що розглядаються;
- 2) безпомилкове розв'язання практичних задач;
- 3) ознайомлення з рекомендованою та додатковою літературою;
- 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді ситуацій, вирішенні завдань, проведенні розрахунків завдань;
- 5) логіка, структура, стиль викладання матеріалу, вміння обґрунтовувати свою позицію, узагальнення інформації прогнозування результатів і висновки.

Поточний контроль виконання практичних задач здійснюється протягом семестру в ході проведення практичних занять з обов'язковим розв'язанням та захистом п'яти задач (див. програму практичних занять).

Оцінку «**А.відмінно**» студент отримує за успішне та систематичне виконання і захист всіх практичних задач, що відповідає максимальним балам від 36 до 40 або 11 – 13 % підсумкового кредиту.

Якщо студент виконує поставлені завдання з відсутністю окремих розрахунків, які пояснюють виконання завдання, при цьому самостійно знаходить і виправляє допущені помилки - він отримує оцінку «**В,С.добре**», що відповідає 28- 36 балів або 9-11 % підсумкового кредиту.

Якщо студент допускає помилки в розрахунках, неточності у відповідях при захисті задачі, виправляє помилки тільки за допомогою викладача – він отримує оцінку «**Д,Е.задовільно**», що відповідає 20-28 балів або 7-9% підсумкового кредиту, які враховуються у відповідній сумі балів за кожний окремий змістовий модуль (табл. 2.9).

Якщо, студент отримує менше 20 балів або менше 7%, чи не виконує і не захищає хоча би одну практичну задачу, допускає суттєві помилки у розрахунках та не вміє їх виправляти за консультацією викладача – він отримує оцінку «**FX, F.незадовільно**» і не допускається до підсумкового контролю.

2. Оцінка РГЗ здійснюється за критеріями:

- 1) самостійність виконання роботи;
- 2) дослідницький характер, наукова новизна, логічність і послідовність викладання матеріалу;
- 3) повнота розрахунків, прогноз показників, обґрунтованість висновків, використання Internet, ПЕВМ, сучасних джерел інформації;
- 4) якість оформлення матеріалу.

Оцінка "**відмінно**" ставиться студенту за виконання та успішний захист контрольної РГЗ за всіма чотирма зазначеними критеріями, при отриманні від 36 до 40 балів або 11 – 13% (А - за системою ESTC).

Оцінка «**добре**» 28 – 36 балів або 9 – 11% (В,С - за ESTC).

Оцінка «**задовільно**» 20– 28 балів або 7 – 9% (D,E - за ESTC).

Оцінка «**незадовільно**» менше 20 балів або 7,0% (FX, F - за ESTC).

3. Поточний тестовий контроль

Поточний тестовий контроль проводять у письмовій формі після того, як розглянуто теоретичний матеріал і виконані практичні задачі, самостійні завдання в межах змістового модуля. За кожним змістовним модулем проводиться поточне тестування (табл. 2.7) і кожному студентові виставляється відповідна оцінка за отриманою кількістю балів.

Проміжний тестовий контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля і вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації, здійснюють у вигляді тестування.

Відповідно до програми навчальної дисципліни тестування проводять на останньому практичному занятті з кожного із чотирьох змістовних модулів. Тривалість тестування за одним змістовним модулем – 1,0 година. Кожен із критеріально-орієнтованих **тестів**, що встановлюються стандартами якості тесту (складності, валідності, диференціюючої здатності тощо) містить в собі **20 тест-завдань**. Всього за навчальною дисципліною передбачено виконання **80 тест-завдань**. Тест-завдання складається із запитання одиничного і множинного вибору, кумуляції, класифікації, циклічності, перестановки, порівняння, причинної залежності, виводу формули, формулювання правил тощо, різного рівня складності тощо. Для кожного тест-завдання одного змістовного модуля розроблена шкала оцінювання у **50 балів**. **Максимальна сумарна кількість балів** за змістовними модулями **100 балів або 34%** підсумкового кредиту.

Оцінку **«відмінно»** за підсумками тестового контролю отримує студент у разі накопичення за двома змістовними модулями від 91 до 100 балів або 31 – 34% підсумкового кредиту (А - за системою ESTC).

«Добре» - сума балів 71-91 або 24–31% (В,С - за ESTC).

«Задовільно» - сума балів 51-71 або 17 – 24% (D,E - за ESTC).

«Незадовільно» - сума балів менше 51 або 16% (FX, F - за ESTC).

Таблиця 2.7

Шкала оцінок тесту за змістовним модулем

Рейтинг, %	0—50	51—70	71—90	91—100
Оцінка 5-ти бальна	2	3	4	5
Отримано балів	$\Sigma_n =$			
Заохочувальні бали, 5%	+			
Штрафні бали, 5%	—			
Разом зараховано балів	$\Sigma_3 =$			
Рейтинг, % ($\Sigma_{\max 1} = 50$ балів)	$P = (\Sigma_3 / \Sigma_{\max})100\% = \underline{\hspace{2cm}} = \underline{\hspace{2cm}}\%$			
Оцінка 5 бальна	<hr style="display: inline-block; width: 100%; border: none; border-top: 1px solid black; margin-bottom: 5px;"/> (підпис викладача)			

4. Підсумковий тестовий контроль - екзамен

ОЦІНКА ПИСЬМОВОГО ЕКЗАМЕНУ

Оцінка «відмінно»

(A – за ESTC) 91– 100 балів або 36 – 40%

Студент грамотно, логічно і повно дав відповідь на запитання теоретичної частини білету. Охайно оформив матеріал. Текстова частина відповіді доповнена потрібним графічним матеріалом. Успішно виконав два тест-завдання. Безпомилково розв'язав практичну задачу.

Оцінка «добре»

(B,C - за ESTC) 71 – 90 балів або 28 – 35%.

Студент грамотно і по суті дав відповідь на теоретичне запитання, не допускаючи при цьому суттєвих неточностей, правильно виконав 2 тест-завдання, безпомилково розв'язав завдання практичної задачі.

Оцінка «задовільно»

(D,E - за ESTC) 51 – 70 балів або 20 – 28%.

При відповіді на теоретичне питання студент показав знання основного матеріалу, але не вказав його деталей, особливостей, допускає неточності, порушує послідовність викладення матеріалу, неохайність в оформленні відповідей. Правильно виконав 2 тест – завдання та розв'язав практичну задачу.

Оцінка «незадовільно»

(FX, F - за ESTC) менше 51 балів або менше 20% .

Студент не виконав практичну задачу. У відповіді на теоретичне питання не розкрив значну частину програмного матеріалу, допускає значні помилки при виконанні тест-завдання. Матеріали оформлені неохайно.

Програма екзаменів (питання за номерами тем)

- 2.1 Теорія виробництва
- 2.2 Економічна теорія фірми
- 2.3 Системний підхід до управління організацією
- 2.4 Підприємство як відкрита соціально–економічна система
- 3.1 Законодавча база заснування підприємства
- 3.2 Місія й цілі організації
- 3.3 Стратегія фірми
- 3.4 Фактори проектування організації
- 3.5 Елементи проектування організації
- 4.1. Галузеві особливості муніципального менеджменту
- 4.2 Організаційно-правові форми підприємств в ринковій економіці
- 4.3 Підприємництво в системі ринкових відносин
- 5.1 Управління витратами
- 5.2 Управління оборотними активами
- 5.3 Обґрунтування рівня тарифів
- 5.4 Фінансовий план. Прибуток
- 5.5 Аналіз фінансового стану
- 5.6 Аналіз потоку платежів
- 6.1 Управління маркетингом

- 6.2 Маркетинговий аналіз підприємства
- 6.3 Оцінка конкурентноздатності
- 6.4 Логістика в маркетингу
- 6.5 Маркетинг послуг
- 6.6 Паблік Рілешнз (PR) в маркетингу
- 7.1 Трудові ресурси підприємства
- 7.2 Психологічні типи людей
- 7.3 Кадровий менеджмент.
- 7.4 Моделі мотивації персоналу
- 7.5 Етика ділового спілкування
- 7.6 Діловий етикет
- 8.1 Корпоративний менеджмент
- 8.2 Суб'єкти корпоративних відносин
- 8.3 Управління акціонерним товариством
- 8.4 Інтеграція організацій
- 9.1 Ефективність виробництва
- 9.2 Показники економічної ефективності
- 9.3 SWOT аналіз підприємства

Таблиця 2.8

Шкала оцінок результатів навчання

Система оцінювання	Шкала оцінювання, бали / рейтинг % (максимальне значення)			
9-й семестр				
Тести 100 100%	91-100 91%	71-91 71%	51-71 51%	менше 51 менше 51%
Тести проміжного контролю - залік	91-100 91%	71-91 71%	51-71 51%	менше 51 менше 51%
10 –й семестр				
Задачі 40 балів 13%	36-40 11-13%	28-36 9-11%	20-28 7-9%	менше 20 менше 7 %
РГЗ 40 балів 13%	36-40 11-13%	28-36 9-11%	20-28 7-9%	менше 20 менше 7 %
Тести 100 34%	91-100 31-34%	71-91 24-31%	51-71 17-24%	менше 51 менше 17%
Письмовий екзамен 100 балів	91-100 36-40%	71-90 28-35%	51-70 20-28	менше 51 менше 20 %
Сума балів 280 100%	255-280	198-256	143-197	менше 143
Внутривузівський рейтинг, %	91 -100	71 – 90	51 –70	менше 51
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 відмінно A	4 добре B, C	3 задовільно D, E	2 незадовільно *FX,** F

* з можливістю повторного складання.

** з обов'язковим повторним курсом

2.6 ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2.9

Список рекомендованої літератури

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1	2
1. Бардаков В.А. Менеджмент організацій. Конспект лекцій. (для студентів спеціальності 7.050201, 8.050201 – «Менеджмент організацій»). \ Укл. В.А.Бардаков.- Харків: ХНАМГ, 2008. – 194с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2, ЗМ 1.3
2. Менеджмент организаций и персонала. Конспект лекций. Для магистров специальности 8.0926.01 МВВ, 8.0921.08 МС, 8.0906.03 МЭСЭ \ Сост. В.А.Бардаков.- Харьков: ХНАГХ, 2008. – 106с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2, ЗМ 1.3
3. Бардаков В.А., Буркун І.Г. Менеджмент організацій. Практикум. (для студентів спец. 7.050201, 8.050201 – «Менеджмент організацій»). \ Укл. В.А.Бардаков, І.Г.Буркун. – Харків: ХНАМГ, 2008.- 97с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2, ЗМ 1.3
4. Бардаков В.А., Княжеченко В. В., Костюк В.О., Юр'єва Т. П., Юр'єва С. Ю. Економіка міського господарства: Навч. посібник. / За ред. Т.П. Юр'євої. - Х.: ХДАМГ, 2002. - 672 с.	ЗМ 1.1
6. Бардаков В.А. Економіка водопостачання та водовідведення: Навч. посібник для студентів інженерно-технічних спеціальностей. – Харків: ХНАМГ, 2006.- 334с.	ЗМ 1.1
7. Виханский О. С., Наумов А. И. Менеджмент: Учебник. — 3-е изд.— М.: Гардарики, 2001.— 528 с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2, ЗМ 1.3
8. Вітлінський В. В. Аналіз. Оцінка і моделювання економічного ризику.— К.: КДУ, 1995.	ЗМ 1.2
9. Менеджмент персоналу: Навч. посіб. Вид. 2-ге, без змін / В.М.Данилюк, В.М.Петюх, С.О.Цимбалюк та ін.; За заг ред. В.М.Данилюка, В.М.Пентюха.-К.: КНЕУ, 2006.-398 с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.3
10.Шегда А.В. Менеджмент. – Знання, 2004 – 687с. (65.050.Я.7.Ш 38.)	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2 ЗМ 1.3
11. Психология и этика делового общения: Учебник для вузов / В.Ю. Дорошенко, Л.И. Зотова и др.Под ред проф. В.Н.Лавриненко.-2-е изд.,перераб. и доп.- М.: Культура и спорт, ЮНИТИ, 1997.– 279с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.3
12. Штерн. Г. Ю. Корпоративне управління: Навч. посібник для студентів спеціальності 7.050201 «Менеджмент організацій».— Харків ХНАМГ, 2005.—243с.	ЗМ 1.3

1	2
2. Додаткові джерела	
1. Осовська Г.В., Копитова І.В. Основи менеджменту. Практикум: Навч. посібник. — К.: Кондор, 2005.— 581с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2 ЗМ 1.3
2. Соболев С.М., Багацький В.М. Менеджмент: Навч. -метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни. — К.: КНЕУ, 2005.—225с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2 ЗМ 1.3
3. Шепель В. М. Имиджология: секреты личного обаяния.— М., 1991.—382 с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.3
3. Методичне забезпечення	
1. Оцінка ефективності. Методичні вказівки для виконання економічної частини дипломного проекту. \ Укл. В.А.Бардаков – Харків: ХНАМГ, 2009.– 68с.	ЗМ 1.3
2. Методичні рекомендації для виконання дипломних проектів та магістерських робіт для студентів спеціальності 8.05201 „Менеджмент організацій”. Укл. Андреева В.Н., Бардаков В.А., Кайлюк Є.М., Карлова О.А., Лелюк В.О., Берзон Д.О. – Харків: ХНАМГ, 2004.–70с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2 ЗМ 1.3
3. Бардаков В.А. Методичні вказівки до практичних занять з курсу «Менеджмент організацій та персоналу» для магістрів 5 курсу спеціальностей 8.0926.01 МВВ, 8.0921.08 МС, 8.0906.03 МЭСЭ \ Укл. В.А.Бардаков – Харків: ХНАМГ, 2008.- 28с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2 ЗМ 1.3
4. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни: Менеджмент організацій (для студентів 5 курсу спеціальності 7.050201, 8.050201 МОМГ)\ Укл. В.А.Бардаков, Буркун І.Г.-Харків:ХНАМГ, 2006. - 63 с.	ЗМ 1.1 ЗМ 1.2 ЗМ 1.3
4. Internet ресурси	
1. Цифровий репозиторій ХНАМГ //www.ksame.ua	ЗМ 1, ЗМ 2, ЗМ 3

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Менеджмент організацій та персоналу» для студентів 5 курсу денної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня Магістр, напрямів підготовки 0926 – «Водні ресурси», 0921 Будівництво, спеціальності 8.092601 – «Водопостачання та водовідведення, 8.092108 (6) "Теплогазопостачання і вентиляція")

Укладач: Віктор Анатолійович Бардаков

Відповідальний за випуск Є. М. Кайлюк

План 2009. поз.588Р.

Підп. до друку 25.06.2009 р.	Формат 60х84 1/16	Папір офісний
Друк на ризографі.	Умовн.-друк. арк.1,4	Обл.-вид. арк.1,7
Замовл. № 4821	Тираж 10 прим.	
61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12		
Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ 61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12		